Helsinki, **2.10.2017**

RESERVILÄISLIITTO
Reservistförbundet

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto

Kirjallinen lausunto: HE 106/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018

LAUSUNTO VALTION TALOUSARVIESITYKSESTÄ

Reserviläisliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto valtioneuvoston esityksestä valtion talousarvioksi vuodelle 2018. Liitto antaa lausunnon liittyen puolustusministeriön hallinnonalalle esitettyihin määrärahoihin.

Hallituksen esityksessä puolustusministerin hallinnonalan määräraha kasvaa 42 miljoonalle eurolla eli yhdellä prosentilla 2,872 miljardiin euroon. Kehitys on oikeansuuntainen ja puolustusselonteon linjausten mukainen, jolla pyritään vastaamaan turvallisuusympäristömme muutoksiin. Kuten budjettiesityksen perusteluissakin todetaan, sotilaallinen toimintaympäristömme on muuttunut aiempaa epävakaammaksi. Kansainvälinen turvallisuustilanne on heikentynyt ja sotilaalliset jännitteet Pohjois-Euroopassa sekä Itämeren alueella ovat lisääntyneet mm. Ukrainan tapahtumien johdosta.

Osana tätä kehitystä Itämeren alueen ja Pohjoiskalotin sotilasstrateginen merkitys on kasvanut. Itämeren alueen valtiot ovat reagoineet turvallisuusympäristön muutoksiin parantamalla asevoimiensa valmiutta, nostamalla puolustusbudjettejaan ja lisäämällä puolustusmateriaalihankintoja. Sotilaallinen toiminta Itämeren alueella onkin selvästi lisääntynyt. Muutoksen suuruus huomioiden nyt esitettävä puolustusbudjetin korotus on minimitasoinen.

Suomen puolustus perustuu yleiseen asevelvollisuuteen ja suureen reserviin, josta muodostetaan tarvittaessa Puolustusvoimien sodan ajan joukot. Erityisen tärkeää nykyisessä turvallisuustilanteessa olisi pyrkiä nostamaan sodan ajan joukkojen toimintakykyä ja -valmiutta lisäämällä merkittävästi reservin kertausharjoituskoulutusta. Budjettiesityksessä ne kuitenkin säilyvät nykyisellä tasollaan, vaikka Puolustusvoimien sodan ajan vahvuutta on päätetty nostaa 50.000 hengellä 280.000 hengen tasolle.

Koska sodan ajan joukoistamme noin 96 prosenttia on reserviläisiä, tarkoittaa 18.000 vuosittain kertausharjoitukseen kutsuttavan reserviläisen määrä sitä, että laskennallisesti sijoitettu reserviläiseen osallistuu kertausharjoitukseen kerran noin 15 vuodessa. Edelleen

Reserviläisliitto | Döbelninkatu 2, 00260 Helsinki | (09) 4056 2040 | toimisto@reservilaisliitto.fi

kertausharjoituskoulutuksen lisäämistä puoltaa se, että edellisen hallituksen aikana kertausharjoituksiin osallistui säästösyistä vain muutama tuhat reserviläistä vuositasolla. Näiden vuosien aikana kertynyttä reservin koulutusvajetta tulisi pyrkiä kaikin keinoin paikkaamaan.

Toinen tapa parantaa reserviläisistä koostuvien sodan ajan joukkojemme valmiutta ja osaamista on vapaaehtoinen maanpuolustustyö ja -koulutus, jota harjoittavien järjestöjen tukeen on varattu budjetissa 2.029.000 euroa kuluvan vuoden tapaan. Vaikka budjetointiprosessi oli nyt aiempaa parempi ja sujuvampi, nykytasoinen määräraha ei mahdollista vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen eikä reserviläistoiminnan laajentamista, mikä olisi kiristyneessä turvallisuustilanteessa tärkeää.

Erityisen olennaista olisi lisätä paikallisesta reserviläistoiminnasta vastaavien maanpuolustusjärjestöjen rahoitusta. Reserviläisliiton saama tuki valtion talousarviossa on jo useita vuosia ollut 32.000 euron tasolla ja pitkällä aikavälillä tarkasteltuna se on laskenut merkittävästi. Liiton varsinaisen toiminnan kuluista tällä tuella katetaan alle neljä prosenttia eikä se mahdollista paikallisen reserviläistoiminnan ohjausta ja koordinaatiota riittävässä määrin. Korkeampi rahoitustaso mahdollistaisi nykyistä koordinoidumman, suunnitelmallisemman ja paremmin puolustusvalmiuttamme ylläpitävän reserviläistoiminnan eri puolilla Suomea.

Reserviläisliiton organisaation puitteissa järjestettiin viime vuonna yli 8500 ampumatilaisuutta ja -kilpailua, joissa ammuttiin yli 2,2 miljoonaa laukausta. Tämä on vajaa puolet Puolustusvoimien puitteissa vuosittain ammuttavasta laukausmäärästä ja sillä on suuri merkitys sodan ajan joukkoihin sijoitettujen reserviläisten ampumataidon kannalta.

Lisäksi liiton puitteissa järjestettiin mm. 6.000 urheilu- ja liikuntatilaisuutta, joissa kirjattiin lähes 90.000 osallistumiskertaa. Näiden ohella myös työmme suomalaisten maanpuolustustahdon ylläpitämiseksi on erittäin laajaa sisältäen vuosittain mm. satoja seppeleenlaskuja, kunniavartioita ja maanpuolustusjuhlia koko Suomen alueella. Tätä työtä on viime vuosina tehty kasvavassa määrin myös sosiaalisessa mediassa, joka on tuonut mukaan reserviläistoimintaan runsaasti sodan ajan joukkoihin sijoitettuja, alle 35 vuotiaita reserviläisiä.

Reserviläisliitto on myös Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen suurin jäsenjärjestö kouluttajien määrällä mitattuna. Yli 41 prosenttia MPK:n vapaaehtoiskouluttajista on Reserviläisliiton jäseniä. Viime vuonna Maanpuolustuskoulutusyhdistys järjesti lähes 2.000 erilaista koulutustapahtumaa, joissa kirjattiin yhteensä noin 90.000 koulutusvuorokautta ja, joihin osallistui 33.264 reserviläistä ja 17.650 muuta henkilöä.

Reserviläisliitto | Döbelninkatu 2, 00260 Helsinki | (09) 4056 2040 | toimisto@reservilaisliitto.fi

Vapaaehtoinen maanpuolustustyöhön ja -koulutukseen osallistuukin vuosittain merkittävästi suurempi määrä reserviläisiä kuin Puolustusvoimien kertausharjoituksiin ja niillä on siten erittäin suuri merkitys sodan ajan joukkojemme toimintakykyyn. Kuten Reserviläisliitto totesi lausunnossaan Eduskunnalle puolustusselonteosta, Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toiminnan ja organisaation kehittämisessä olisi tärkeää sen nykyistä parempi yhteensovittaminen ja koordinointi Reserviläisliiton ja muiden suurten maanpuolustusjärjestöjen toiminnan ja organisaation kanssa.

Esityksemme

Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen varattua määrärahaa (27.10.30) korotetaan 300.000 eurolla eli määräraha olisi ensi vuonna 2.329.000 €, josta pääosa käytetään Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toiminnan tukemiseen ja vähintään 150.000 € käytettäisiin maanpuolustusjärjestöjen (NVL, MPKL, RES, RUL) tukemiseen.

Lisäksi budjetissa tulee lähteä siitä, että kertausharjoituksissa koulutetaan ensi vuonna 22.000 reserviläistä, joka olisi suhteellisesti sama osuus Puolustusvoimien sodan ajan joukkoihin sijoitetusta reserviläisistä kuin vuosina 2016 – 2017.

Lisätietoja Reserviläisliiton lausunnosta antaa varapuheenjohtaja Ismo Nöjd, puh 0400 463 417 tai ismo.nojd@gmail.com.